

Dumonda Müller (Favugn) concernent la realisaziun da la Convenziun d'Istanbul per prevegnir a e per cumbatter cunter violenza envers dunnas e cunter violenza a chasa en il chantun Grischun

Ilis ultims acts violents massivs envers dunnas en Svizra, las autas cifras da victimas en il rapport da l'agid a victimas dal chantun Grischun sco er las manifestaziuns en divers forums da discussiun da las medias socialas han puspè procurà per irritaziun. Els fan endament che la violenza envers dunnas è bler pli derasada, che supponì en general.

Violenza envers dunnas pertutga tut la societad. Violenza envers dunnas pertutga nus tuts. Ilis collegas en il team, cur che lur collega vegn pluntada a chasa. La tatta, da la quala la biadia vegn mulestada en sortida. Il frar, dal qual la sora sto supportar mulestas sexualas a la piazza da lavur. Ilis uffants, dals quals ilis geniturs han confruntaziuns violentas.

Violenza envers dunnas na fa betg mo mal a las dunnas pertutgadas, ella engrevgescha er las relaziuns famigliaras e privatas. Ella impedescha ina vita autodeterminada. Ella fa tema a las dunnas, saja ch'ellas èn directamain pertutgadas, daventan perditgas u na pon betg sa mover libramain pervia da la tema da violenza.

Violenza envers dunnas resp. violenza a chasa è chastiabla, discriminanta ed ina violaziun dals dretgs umans. Perquai èsi en l'interess da tut la societad e dal stadi da cumbatter, da chastiar e da prevegnir a la violenza envers dunnas. Cun questa enconuschientscha ha la Svizra acceptà e ratifitgà la Convenziun d'Istanbul dal cussegl da l'Europa. Realisada na vegn la convenziun betg mo sin plaun naziunal, mabain er en mintga chantun. Ella è entrada en vigur il 1. d'avrigl 2018.

En sia resposta dals 23 d'avust 2017 a la dumonda Locher Benguerel constatescha la regenza – repetind il text da la missiva dal cussegl federal – tranter auter che: *La confederaziun ed ils chantuns adempleschian las pretensiuns da la Convenziun d'Istanbul per la pli gronda part. E plinavant veglia ella spetgar ed examinar, tge mesiras supplementaras che la confederaziun vegnia a recumandar als chantuns.*

L'onn 2009 è vegnì terminà il project d'intervenziun grischun cunter violenza a chasa. I ha durà 5 onns fin che la regenza ha realisà ina da las pretensiuns dal project cun endrizzar in post da coordinaziun tar l'uffizi dal servetsch social. Dapi quella giada èn puspè passads 4 onns ed ins n'ha betg chapì, co ch'il post da coordinaziun realisescha mesiras effizientas che correspundan a las pretensiuns da la Convenziun d'Istanbul. Schebain ch'in nov contract da prestaziuns cun la chasa per dunnas dal Grischun è en vigur, lavuran la chasa per dunnas ed autras organisaziuns e personas spezialisadas anc adina per gronda part cun donaziuns da vart privata. Prevenziun e sensibilisaziun sco pretensiuns impurtantas da la Convenziun d'Istanbul n'èn strusch da percepì en la publicitad.

Nus ans drizzain perquai a la regenza cun las suandantas dumondas:

1. Vegn la regenza ad occupar ina rolla activa per realisar la Convenziun d'Istanbul, e vegn ella a gidar a dotar las mesiras cun ils meds finanzials necessari ed a realisar las mesiras?
2. Prevesa la regenza ch'il post da coordinaziun tar l'uffizi dal servetsch social na coordineschia betg mo, mabain haja er a disposiziun meds finanzials per prestar lavur concepziunala e per realisar projects interdisciplinars?
3. Co pensa la regenza d'infurmar e da sensibilisar la populaziun per la violenza envers dunnas e per la violenza a chasa?
4. Vegnan quels posts che han da far cun las victimas da violenza a chasa u cun las dunnas pertutgadas da violenza (post da stab per l'egualitad da las schanzas, polizia, giustia, servetschs socials e.u.v.) scolads per realisar la Convenziun d'Istanbul? Sche na, cura èsi previs da far quai?

Cuira, il 1. da settember 2018

Müller (Favugn), Widmer (Favugn), Atanes, Baselgia-Brunner, Bigliel, Brandenburger, Cahenzli-Philipp, Cantieni, Caviezel (Cuira), Clalüna, Degiacomi, Deplazes (Cuira), Erhard, Gasser, Gugelmann, Hartmann-Conrad, Hefti, Hitz-Rusch, Hofmann, Holzinger-Loretz, Horrer, Locher Benguerel, Maissen, Märchy-Caduff, Müller (Susch), Niggli-Mathis (Grüsch), Noi-Togni, Perl, Preisig, Rettich, Ruckstuhl, Rutishauser, Schwärzel, Stiffler, Tanner, Thomann-Frank, Thöny, Ulber, von Ballmoos, Widmer-Spreiter (Cuira), Wieland, Wilhelm, Zanetti (Sent)